

HRČKO

DJEČJI PODLISTAK »HRVATSKE RIJEČI« - BROJ 123 - PROSINAC 2014.

ISSN 1821-3758

Sadržaj

4 – Dva šumska bora

7 – Blagdanska čestitka

11 – Božićni anđeo

17 – Kutić za vrtić

20 – Božićni irvas

23 – Križaljka

Blagdani se bliže, a skupa s njima dolaze i zimske ferije, prava radost. Božić, obitelj, zajedništvo, radost, darovi i ono naj - ne treba ići u školu. Ne može biti bolje. No, do toga još ima vremena, te se nemojte prepustiti blagdanskim čarolijama i zaboraviti na učenje, već izdržite, pa onda na zasluženi odmor s osmijehom na licu.

Svim čitateljima Hrc-ka od srca želim sretan i veseo Božić, te blagoslovljenu novu godinu.

Željka

Impresum

Izdavač: NIU »Hrvatska riječ«, Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica
Urednica izdanja: Željka Vukov
Suradnici: Bernadica Ivanković, Vesna Huska, Ivana Petrekanić-Siĉ, Marina Pluković, Katarina Ćeliković, Zoltan Siĉ, Nevena Gabrić, Vladan Ćutura i Petar Tikvicki
Lektorica: Katarina Vasilićuk
Korektor: Jelena Dulić Bako
Tehniĉki prijelom: Thomas Šujić i Jelena Ademi
Dizajn i ilustracija: Adrijana i Zoran Vukmanov Šimokov
Obrada fotografija: Nada Sudarević
E-mail: hrhrcko@gmail.com

Podlistak »Hrcko« izlazi uz redovitu potporu Pokrajinskog tajništva za kulturu i javno informiranje

Božić je!

Samo jednom u godini i uvijek iznova je Božić. Pitate se kako je to moguće, kada svi znamo da se Isus rodio prije više od dvije tisuće godina. Rodio se u betlehemskoj štalici, a svake godine na osobit način se iznova rađa i to u našim srcima, u Crkvi i u našim obiteljima.

Puno sam razmišljala što vam napisati, a da do sada niste čuli. Nešto novo, nešto moderno ili privlačno, nešto što ćete pamtit i zauvijek, nešto što bi vas zadivilo, što bi nas sve učinilo boljima.

Što sam više tražila, to sam više bila na početku. Božić će uskoro pokucati na naša vrata, što treba veselije i ljepše napisati, što treba ljepše reći? Dovoljno je samo reći - Božić je. Već sama pomisao na Božić u meni budi radost, ljepotu, zajedništvo...

Gledajući kako ljudi slave Božić, čak bih se usudila reći da imamo više »vrsta« Božića. Nekima je najvažniji bor i darovi pod njime. Nekima, pak, dobra trpeza od koje poslije ne mogu ni stići do crkve, s izgovorom da im je bilo zlo. Drugi su prezauzeti poslom i obvezama, dok oni treći baš ne mare previše za Božić. Pitanje glasi - kako mi slavimo Božić? I što nama znači Božić? Odgovore na ova (mnogi bi rekli teška) pitanja znali su, a tko drugi, nego oni koji su Isusu najdraži, djeca.

Božić je blagdan. To je Isusovo rođenje. Slavimo ga u obitelji i u školi. Tada smo svi zajedno, imamo mali betlehem, bor. Jako volim Božić, tada smo svi skupa, mama i tata ne idu raditi i tada dobijemo darove.

Katarina Ivanković Radaković, 10 godina

Božić je kada dobijemo darove, a ako ne budemo dobri nećemo ih dobiti. Okitimo bor, a skroz gore stavimo zvijezdu. Imamo malu štalicu i tamo imamo Isusa, Mariju i Josipa i nekoliko ovčica.

Andrej Balažević, 6,5 godina

Božić je lijep blagdan koji slavimo i volimo. Volimo Isusa. Na Božić se rodio Bog. Svake godine Božić proslavljamo tako što okitimo bor, budemo zajedno, nitko ne ide raditi - niti mama, niti tata. Jako volim kad je Božić, a onda dobijemo i darove.

Jasmina Vukov, 8 godina

Božić je kad se Isus rodi, onda se igramo. Za Božić imamo bor i okitimo ga ukrasima. Idemo na misu.

Josip Kujundžić 6,5 godina

Božić je blagdan, Isusov rođendan. Sada idemo na zornice i pripremamo se za Isusov dolazak. Kitimo bor i teško nam je staviti zvijezdu na vrh. Svi se okupimo u obitelji i onda bude Badnja večer, poslije idemo na polnočku i onda je Božić, čestitamo ga jedni drugima.

Nevena Kujundžić, 9 godina

Željka Vukov

DVA ŠUMSKA BORA

Jednog snježnog dana
tek što sinu zora,
nastala je priča
o dva šumska bora.

Duboko u šumi
iza hrasta staroga
živjela su dva bora
jedan pokraj drugoga.

Toga jutra zelen bor,
visok, lijep i krasan
vrijeđao je drugoga
i pravio se važan.

– Baš si nešto mali ti,
jedva da se vidiš,
zbog svog jadnog izgleda
treba da se stidiš!

A pogledaj mene,
sam se sebi divim,
baš sam pravi ljepotan
među svima živim!

Na to mali borić,
sagne grane tužno
i tiho zapita:

– Što me vrijeđaš ružno?
Ja sam takav kakav sam,
a tebi se divim,
ja sam ipak veseo
i radostan što živim!

Odjednom se začulo
kako netko reče:
– Potražimo zelen bor,
za sutra – Badnju večer!

Uto jedan uskliknu:
– Gle! Kako je divan bor!
Baš ću njega odsjeći
da mi krasi mili dvor!

– Da, krasan je – reče drug.
Ali, nemoj to raditi,
već pokušaj polagano
busenom ga izvaditi.

Ja ću ovog malenog
s busenom uzeti,
pa ću iza blagdana
u vrt njega smjestiti.

Tako će on živjeti
još dugo, dugo ljeta,
jer samo sjeći borove,
velika je šteta.

Ovu priču možete pročitati i u novoj knjizi Nedeljke Šarčević »SVE I SVAŠTA da poleti dječja mašta« koju je izdala Hrvatska čitaonica iz Subotice, a može se nabaviti u knjižari »Danilo Kiš« i u subotičkoj Suvenirnici, te na tel. 0649738601.

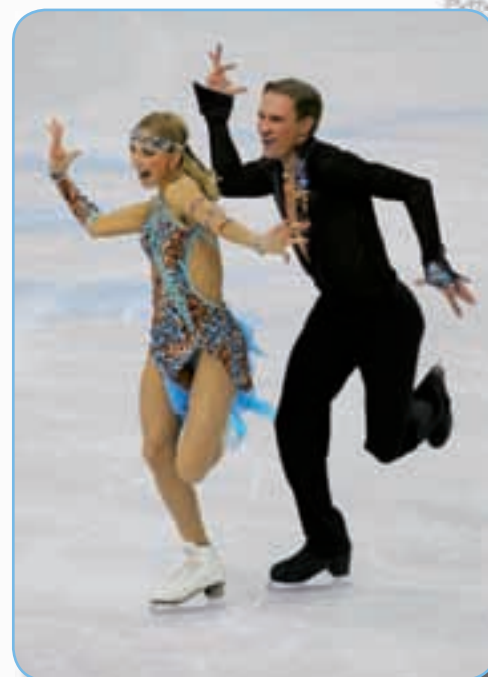
Čarolija na ledu

Sjediniti umjetnost i sport, pa još na ledu, pruža nam jedinstven sport UMJETNIČKO KLIZANJE. Lepršavost, gracioznost, predivni kostimi, koreografije, glazba, pružaju nam uživanje u ovom sportu.

Što je sve potrebno, osim dobre volje i upornosti? Dobre klizaljke, lijep i udoban kostim, glazba i, naravno, ledena dvorana.

Povijest klizanja

Umjetničko klizanje prvi je predstavio 1772. godine Robert Jounes, ali se ocem umjetničkog klizanja smatra Amerikanac Jackson Haines. On je sredinom XIX. stoljeća uveo više slobode u pokrete i razvio nove tehnike. Umjetničko klizanje je olimpijski sport još od 1908. godine kada je bilo na programu ljetnih olimpijskih igara. Klizanje se smatra sportom složene koordinacije, koji uključuje sve vrste fizičkog napora, razvija razgibanost, skočnost, snagu i brzinu. Ono što ovaj sport dodatno izdvaja je raznolikost nastupa, odnosno sastava: raznolikost glazbe, koreografije, kostima i klizača koji naročito pridonose atraktivnosti ovog sporta. Sonja Heine je osoba koja je naročito zaslužna za uvođenje kratkih haljinica i bijelih klizaljki.

Olimpijske discipline

U olimpijske discipline ubrajaju se: pojedinačna natjecanja muškaraca i žena, sportski parovi i plesni parovi. Klizanje u paru smatra se najtežim. Plesni parovi predstavljaju disciplinu u kojoj je naglasak na plesnim koracima, nema skokova, a dizanje je do visine ramena, pa to ustvari smatramo plesom na ledu. Postoji šest osnovnih skokova: tulup, salhov, ritberger, flip, luc i aksel. Skokovi mogu biti jednostruki, dvostruki, trostruki i četverostruki. Obvezne su i piruete, okretanje oko sebe. Specifičan je način ocjenjivanja. Za ovaj sport, kao i za svaki drugi, potrebno je puno rada, upornosti i vježbe.

Čestitamo Materice!

U nedjelju ćemo proslaviti Materice. Ukoliko još niste osmislili kako ćete čestitati, uvježbajte ovu prekrasnu pjesmicu i pročitajte ju svojoj mami. Bit će jako sretna.

SREĆA IMA TVOJE LICE, MAMA!

Ti si blago sunce što me nježno grije,
ti si mirna luka kad me vjetar bije...
Ti si sjajna duga preko moga svoda,
sve si – dah svježine, sunce, hrana, voda!

Ti me smijehom braniš kad mi prijete kiše,
tvoj glas – nježna glazba – zbori tiho, tiše...
Ja znam – ti si pjesma, radost, ljubav sama,
sreća ima tvoje lice, mama!

Zorica Klinžić

KNJIGA BAŠ ZA MENE

GERONIMO STILTON:

MOJE IME JE STILTON, GERONIMO STILTON

U Hrvatskoj se na ovogodišnjem Sajmu knjiga INTERLIBER konačno pojavio Geronimo Stilton. Za sve vas koji možda ne znate tko je Geronimo Stilton, da vas uputimo. On je miš, neka vrsta miša, rastresen s glavom u oblacima... Upravlja izdavačkom kućom, ali njegova istinska strast je pisanje. Rođen je u Mišogradu, na otoku Miševo. Diplomirao je mišologiju glodarskih književnosti i komparativnu arheomišju filozofiju. Vodi Glodarski vjesnik, najpopularnije dnevne novine u Mišogradu. Njegove knjige su sve bestseleri! Što, ne znate ih? To su priče smijurije mekše od mozzarelle, ukusnije od praškog sira, pikantnije od gorgonzole... Baš prave brkate priče, to vam jamči Geronimo Stilton!

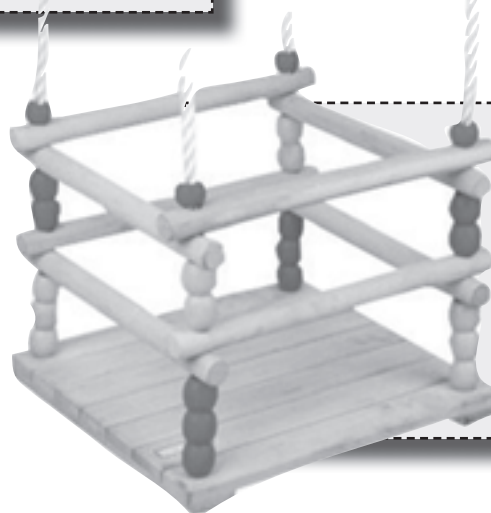
Pa, vjerujem da sam vam bar malo zagolicala znatiželju, te ukoliko ste zainteresirani, poslužite se...

Ukusne i tople:
ŽMARA – čvarak, ostat-
ak topljene slanine;
ŽERAVA – žar; izre-
ka: Sidi ko na žeravi
(uznemiren, nestrp-
ljiv);

Slično, ali nikako isto:
ŽIGAT – bolno i oštro pro-
badati u pojedinim dijelo-
vima tijela;
ŽAGAT – 1. poticati (kakvim
predmetom) oganj;
2. uznemiravati koga (rije-
čima);
ŽACNIT – bocnuti, riječima
koga ubosti, uvrijediti;

Veselo i lijepo:
ŽUŽAT SE – ljuljati se;
ŽUŽALICA/ŽUŽALJKA –
ljuljačka;
ŽUMBERIT – 1. žuboriti;
2. blistati čistoćom, biti
čist (Na Bunjevki, kad se
dotira, šling žumberi).

HRVATSKI JEZIK HRVATSKI JEZIK HRVATSKI JEZIK HRVATSKI JEZIK

Blagdanska čestitka

Ne tako davno ljudi su jedni drugima uoči božićnih i novogodišnjih blagdana pisali čestitke. Doba čestitki, sa željama ispisanim vlastoručno, odavno je iza nas. U današnje vrijeme blag-
dane ćemo čestitati sms-om, porukom na Viber, WhatsApp, Facebook, tek rijetki će napisati
e-mail nekomu.

Voljeli bismo kada biste odlučili ovog Božića nekomu napisati čestitku. Toj osobi bi, zasigurno,
bilo neizmjereno drago. On ili ona će, osim želja, »pročitati« drhtaje vaše ruke, otkucaje vašeg
bila... Pa što ako i nemate lijep rukopis? Odaberite kolegicu ili kolegu iz razreda, rođaka kojeg
dugo niste vidjeli ili svoju učiteljicu i napišite čestitku, a Hrcko vam daje nekoliko korisnih uputa i
pravopisnih pravila koja će vam pomoći pri sastavljanju čestitke...

Prvo pišemo naslov (Draga rodbino, Poštovana učiteljice, Dragi prijatelju...)

Riječi iz počasti pišemo velikim slovom (želim Vam sretne blagdane...), no ukoliko se obraćate
skupini ljudi, te se riječi pišu malim slovom.

Imena blagdana se pišu velikim slovom (Božić, Badnja večer, Badnjak...)

Pridjevi izvedeni od imenica blagdana pišu se malim slovom (božićni praznici, novogodišnja
noć...)

Pišemo li naziv praznika kojim se obilježava prvi dan u godini, pisat ćemo velikim slovom
(Nova godina), a ukoliko napišemo malim slovom nova godina, ista riječ tada označava cijelu
nadolazeću godinu. Dakle, sretna nova godina bi značilo da čestitamo cijelu nadolazeću godinu.

Čestitke završavamo potpisom (tvoja Josipa, Vaš Luka...)

Bez obzira odlučite li napisati pismo, čestitku ili e-mail, poštivanje pravopisnih pravila izraz je
poštovanja i pristojnosti prema osobama kojima pišemo.

Dragi mali čitatelji Hrcka,
želim vam čestit Božić i sretnu novu godinu!

Piše: Vladan Čutura

Kraljica pufnastog repa VJEVERICA

Slatka mala životinja velikog žbunastog repa, jedna je od rijetkih glodavaca s kojima se čovjek sprijateljio, pa ju neki drže kao kućnog ljubimca. S druge strane, ima i onih koji vjevericu smatraju velikom štetočinom. Ona krade hranu za ptice, prekopava vrtove krijući orahe, useljava se u podrum, dimnjake i na tavane. Njeno ime u prijevodu s grčkog jezika znači »ona koja zasjenjuje repom«.

Izgled

Po boji krzna razlikuju se crvena i siva vjeverica. U nekim dijelovima Europe životinja crnog krzna gotovo je istrijebljena posljednjih desetljeća, dok se broj njenih sivih rođaka uvezenih iz Amerike povećao. Tijelo vjeverice dugačko je oko 25 cm, a rep po kraj toga 20 cm. Visoka je 10 cm, a teška oko 1 kg i više. Vjeveričine oči postavljene su visoko i razdvojene su, pa joj omogućavaju dobru preglednost. Zato se ne preporučuje hraniti ju iz ruke, ma koliko pitomo izgledala. U strahu od grabljivaca, ona stalno gleda okolo, ne obraćajući pažnju na ono što jede, pa može nehotice ujesti čovjeka. Kada se navikne na ljudsko društvo, vjeverica nikada ne odbija ponuđenu hranu.

Prehrana i dom

Mnogi ljudi pogrešno misle da je ovaj glodar biljojed. Naprotiv, ona jede sve što joj dođe do zuba: orahe, sjemenke, voće, zeleni, ali i insekte, pečurke, jaja, čak i male ptice, žabe i sitnije sisavce. Čim vjeverica ima dovoljno hrane, odmah počinje sakupljati pričuve za kasnija, teža vremena. U pukotinama i rupama šupljeg drveća, u rupama koje je sama iskopala, pod grmljem i kamenjem, u svakom svom gnijezdu i na sličnim mjestima uređuje svoje ostave, pa do njih dovlači često s velike udaljenosti orahe, zrnje i koštice. Ovom brigom za zimske zalihe pokazuje koliko je izvanredno osjetljiva na utjecaj atmosferskih prilika. Ako sunce sja malo jače nego obično, vjeverice spavaju u svom gnijezdu pa se po šumi kreću samo ujutro i navečer. Još više se sklanjaju od pljuskova, jakog nevremena, oluja, a u prvom redu snažnih mećava. Poslije potrage za hranom, vjeverica odlazi na odmor u svoj loptasti dom – gnijezdo, napravljeno od grana, lišća i mahovine. Često ovi umjetnici penjanja imaju dva-tri »stana«, seleći se iz jednog u drugi. Svaki od njih ima najmanje dva izlaza. Debeli zidovi štite gnijezdo od kiše i snijega i čuvaju toplotu tijekom zime. Kada temperatura padne ispod ništice, vjeverica se povlači u svoje sklonište i čeka.

Vjeverica kao kućni ljubimac

Želimo li u kući držati vjevericu, moramo nabaviti posve mladu životinjicu koja još sisa i nije samostalna. Do takvog je mladunčeta najlakše doći u travnju ili svibnju, jer se u drugo vrijeme gotovo nikad ne kote. Samo mladunče uzeto iz gnijezda postaje potpuno krotko i svoje starateljke smatra roditeljima. Da bi se vjeverica držala u domu, potrebna joj je kućica, jer je za nju prirodno da »stanuje« u gnijezdu loptastog oblika, što ga izgradi od grančica na drvetu, ili pak u duplji drveta. Tek kad odraste, postaje potpuno čista što se tiče gnijezda, koje joj kasnije služi kao spremište viška hrane.

Ako se vjeverica isključivo hrani mekanom hranom, zubi će joj toliko izrasti da naposljetku više neće moći jesti. Kad vjeverica nauči jesti sama, uz voćne plodove daju joj se i lješnjaci, orasi, koštice marelica i slično.

Zanimljivosti o vjevericama

- * Postoji preko 365 vrsta vjeverica koje su raspoređene u 7 porodica koje uključuju vjeverice s drveća, sa zemlje i leteće vjeverice.
- * Vjeverici treba 2 kg hrane tjedno, a ako je ne nađe, ona ostavlja svoje gnijezdo, što se obično događa tijekom ljeta.
- * Vjeverice mogu živjeti 10 do 12 godina. Nakon 6 godina se smatraju starim.
- * Ove životinje komuniciraju zvucima nalik na cvrkutanje. Dopunjeni pokretima repa, ti zvuci služe i kao ljubavni zov i kao upozorenje.
- * Ako se nađe u opasnosti, vjeverica će instinktivno pokušati ostati nepokretna, praveći se mrtva. Ako joj opasnost zaprijeti dok je na drvetu, zagrlit će granu i priljubiti se uz nju.
- * Dok prelazi ulicu, vjeverica nikada ne ide pravolinijski. Vođena instinktom koji ju štiti od grabljivaca, ona pokušava zbuniti neprijatelja.
- * Nikada ne dirajte vjevericu dok se potpuno ne uvjerite da je budna, jer vas može ujesti. Vjeverice ponekad kunjaju s otvorenim ili poluotvorenim očima!

UPOZNAJMO VRŠNJAKE

Tvoje ime i prezime: *Marija Načev.*

Nadimak: *Maki Takj.*

Škola i razred: *2. razred OŠ »Jovan Popović«, Srijemska Mitrovica.*

Kako ti se zovu roditelji? *Nikola i Ema.*

Imaš li brata i sestru? *Imam dva brata, Marijo 4 godine i Dario 3 mjeseca.*

Opiši svoju kosu: *Smeđa, duga i ravna.*

Boja tvojih očiju? *Smeđa.*

Što najčešće oblačiš? *Traperice i majice.*

Imaš li hobi i koji? *Volim praviti razne stvari od papira.*

Omiljeni predmet u školi? *Engleski.*

S kim sjediš u klupi? *Sjedim sama.*

Opiši svoju školsku torbu: *Žuta s Miki Mausom.*

Što želiš postati kad porasteš? *Još ne znam.*

Kako se zovu tvoj najbolji prijatelj i prijateljica? *Dajana i Martin.*

Tvoja omiljena boja je? *Plava.*

Napiši jednu tvoju vrlinu i jednu manu: *Volim pomagati mami, ne volim učiti.*

Omiljeni filmovi: *Pirati s Kariba.*

Kada bi mogla biti lik iz crtača, koga bi odabrala? *Vila Stela.*

Imaš li kompjutor? Što znaš raditi na njemu? *Imam, najviše igram igrice i slušam glazbu.*

Koju vrstu glazbe slušaš? *Slušam različitu glazbu.*

Koju pjesmu najviše voliš slušati? *Kap po kap.*

Omiljena knjiga i pisac: *Slikovnica »Poplašeno jaje«, Balint Vujkov.*

Voziš li bicikl, rolere, trotinet i slično? *Da, bicikl i rolere.*

Omiljeno mjesto na kojem si bila: *Malta.*

Gdje bi voljela putovati? *Na Karibe.*

Omiljena životinja: *Konj.*

Imaš li kućnog ljubimca? *Imam pet pasa (Apolon, Firgas, Bruno, Apokalipso i Malena).*

Omiljeno jelo i piće: *Pizza i sok od jagode.*

Na što si jutros prvo pomislila kada si se probudila? *Na najmlađeg brata.*

Imaš li simpatiju i kako se zove? *Andrej Taši.*

Omiljeno doba dana: *Večer.*

Što misliš o Hrcku? *Treba imati više stranica.*

Koja ti je omiljena rubrika u Hrcku? *Osmosmjerka i križaljka.*

Nešto za kraj! *Vidimo se na Hrckovom maskembalu.*

BOŽIĆNI ANĐEO

Kada sam nakon Božića pospremala jaslce i božićne anđele, jednoga sam anđela zadržala u ruci:

- Ti ostaješ – rekla sam – ti dolaziš na moj radni stol. Trebam malo božićne radosti za cijelu godinu.

Od tada anđeo stoji na mom radnom stolu i u rukama drži koš za smeće. Anđeo je obično tih na svome mjestu. Kada se zbog nečega ljutim, on, ne ispuštajući koš za smeće, veli:

- Ubaci unutra!

Unutra ubacim svu svoju ljutnju. To također može biti i neka velika nevolja ili veliki bol s kojim ne mogu izaći na kraj. Ili kada doznam da netko od mojih bližnjih pati... Kako pomoći, utješiti, što reći? Ne znam.

-Ubaci unutra! – kaže moj anđeo, i ja ubacim svoj jad u njegov koš za smeće.

Jednoga sam dana uočila da je njegov koš uvijek iznova prazan.

- Kamo sve to stavljaš? – upitah ga.

- U jaslce – reče.

Zbunio me. Zar je toliko mjesta u tim malim jaslama?

Anđeo se smijao.

- U jaslicama leži Dijete koje je još manje od jaslata. A njegovo srce je još manje. Ali tvoj jad, njega zapravo uopće ne stavljam u jaslce, nego u srce toga Djeteta. Razumiješ li?

Dugo sam o tome razmišljala. To je teško razumjeti. A ipak se radujem. Smiješno, zar ne?

Anđeo namršti čelo:

- To nije smiješno! To je božićna radost.

Odjednom sam bila prepuna pitanja. Ali, on je stavio prst na usta:

- Pssst! Ne govori, raduj se!

USUSRET

Za Materice i Oce iznenadimo naše mame, tate, majke, dide, svećenike, poznanike, lijepom čestitkom. Neka ovi dani budu ispunjeni posebnom radošću, zahvalnošću, mirom i ljubavlju! Ne zaboravimo da je Božić jako blizu...

SVETICA MJESECA

13. prosinca slavimo sv. Luciju, djevicu i mučenicu koja je živjela u IV. stoljeću. Životopis joj kaže da se odrekla svog miraza u korist siromaha zbog čega ju je zaručnik predao vlastima te je podnijela mučeništvo. Toga dana imendan mogu slaviti Lucije, Luce, Jasne, Svjetlane, Otilije. Ime Lucija je latinskoga porijekla, a znači: svjetlo. Sv. Lucija je zaštitnica svih koji imaju problema s vidom, ratara, lađara, staklara, krojača, siromaha... Na ovaj dan sije se pšenica, koja će se kao simbol života zazeleniti na sam Božić!

Tomislav Mačković,
I.h, OŠ »Matko Vuković« Subotica

Dina Dulić, IV.a, OŠ »Pionir« Žednik

Mila Kujundžić,
IV.c, OŠ »Ivan Milutinović« Subotica

Melisa Gadžur,
III.a, OŠ »Matija Gubec« Tavankut

Ružica Dulić, II.b, OŠ »Vladimir Nazor« Đurđin

Marija Milodanović,
III.b, OŠ »Vladimir Nazor« Đurđin

Filip Periškić, OŠ »22. oktobar« Monoštor

Mateja Tot,
IV. h, OŠ »Sveti Sava« Subotica

PROSINAC

Prosinac prosuo prve pahuljice
po kosi i licu male djevojčice.

Mjesec je veselja, pun smijeha i šala,
svi mu se raduju, čak i djeca mala.

Darove im lijepe i radosti nosi,
dobrotom se svojom on jako ponosi.

Grudanje i sanjke pripadaju njemu,
s djecom Snješka pravi, veseli se svemu.

U mjesecu ovom to svi dobro znaju,
godina se stara približava kraju.

A pjesme za Božić kad polete zrakom,
bor će ukrasiti djetetu baš svakom.

Ljubica Kolarić-Dumić

Valentina Ostrogonac,
OŠ »Moša Pijade« Bereg

Luka Šimić,
VI., OŠ »Ivo Lola Ribar« Plavna

Laura Ilićić,
OŠ »Aleksa Šantić« Vajska

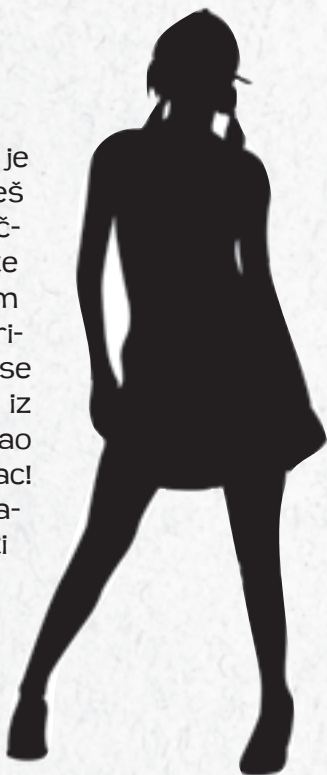
Baš smo slični...

Darko je sjajan dečko! Divno je kad nekog upознаš i otkriješ da imate tako puno zajedničkog! On isto svira, zamislite – violončelo! Nikad ga nisam susrela do sad u školi, a otkrila sam i zašto – njegovi su se ove školske godine doselili iz Sombora. Do sad je tamo išao u glazbenu. I, on je isto jedinac! I on ima zlatnu ribicu! Voli čitati, šetati i, naravno, trenirati aikido! Cool!

Jučer poslije treninga je padala kiša, pa je po Darka došla njegova mama autom, a i po mene moja, naravno, iako zbilja blizu stanujemo. Naše mame su se vidjele i otkrile da se znaju s faksa – obadvije su išle na Učiteljski u Somboru i družile se nekad baš puno, dok se nisu udale. Zagrlile su se i smijale veselo, kao klinke. Morali smo ih podsjetiti da glupo stojimo vani i kisnemo, a one su došle po nas da ne bi pokisli. Darkova mama (zove se Tanja) nas je strpala u auto iako je mama rekla da ne treba, jer je ponijela veliki kišobran. Malo sam se skoro naljutila kad je tako navalila da nas preveze, jer zbilja volim šetati i pričati s mamom, a nemam baš često priliku. Ipak, kad sam vidjela da je i Darku neugodno, blago sam ga lupnula laktom i prišapnula mu: »Takve su sve mame, blamiraju nas gotovo uvijek.« Nasmijao se s olakšanjem i ponudio mi bombonu – voćnu karamelu! I njemu su omiljene! Ma, zbilja – jako smo slični. Dok smo tako žvakali karamele, one su se prisjećale nekih kolegica i događaja, pričajući k'o navijene i upadajući jedna drugoj u riječ. »Moramo se vidjeti!«, zaključile su i zagrlile se nekoliko puta. Vidjeli smo da ne možemo ništa protiv njih, pa smo počeli i mi nešto o aikidu. Objasnio mi je kako trebam pasti da me leđa ne bole – on već dugo trenira, pa zna, a ja – pa, nisam baš najspretniji primjerak aikidoke. Ipak, pred njim me nije stid, osjećam kako sve razumije...

Marina i Sven su inače u nekoj čudnoj fazi, jučer smo chatale i sva je nikakva, pričat će mi sutra kad dođe k meni. Tina nisam ni vidjela tri dana...

Kristina

Brat je uvijek-brat

Nekako je ova zima dobro krenula... Iako, ne mogu se načuditi sam sebi: nekad sam ljut, bez razloga udaram jastuk tako da mama uđe s vriskom: »Prestanite, vas dvojica...« i kad vidi da sam sam i da samo ja ispuštam te napadačke zvuke, samo me pogleda zaprepašteno i – izade van. Nekad me tako uhvati nježnost da se igram s Franom na podu sobe ili ga uzmem k sebi i nosim ga po stanu dok ne zaspi. Nekad mu i pjevam, ali ne uvijek. Mama samo mrmlija sebi u bradu: »Kakav li će biti Fran? Svaki je tako drugačiji... Ajme...«

Striček Josica nije dobro, tata je po cijele dane tih i nekako odsutan. Josica je njemu jedini brat. Dugo je već u bolnici i sad mu već daju one najjače lijekove protiv bolova. Strina Mia je skoro stalno uz njega i jako joj je teško – oni nemaju djece i zbilja su neprestano bili skupa. Mislim da će uskoro umrijeti, mama je razgovarala sa Svenom i sa mnom i objasnila da je to moguće, da bismo pripravnici, iako se mi sva-ku večer pomolimo za njega, i svi skupa, a nekad i mi dečki sami.

Školu gotovo i ne primjećujem, nekako vidim da ima toliko važnijih stvari u životu od škole. Što vrijedi mom stričeku diploma, strini i doktorat – sad?

Znam da ne smijem gledati tako, i Sven mi to kaže. Ponekad tiho pričamo u sobi, već u mraku, dok Franek malo krči u snu zbog zapušena nosa, a mama i tata u dnevnoj kao gledaju neki film, a u biti – samo sjede zagrljeni i ponekad uzdahnu glasno. Znam da meni krenu suze, kad pomislim da se tako nama može jednom nešto grozno dogoditi, njemu ili Franeku. On je moj brat. I Fran mi je brat. A brat je uvijek – brat.

Tin

U susret blagdanima

13. prosinca – SVETA LUCIJA, tada se sije pšenica koja se svaki dan malo zalijeva kako bi narasla do Božića. To se žito stavlja na stol za Badnju večer, ispod bora, kod jaslica i tu ostaje sve do Sveta tri kralja.

14. prosinca – Bunjevački Hrvati u Bačkoj slave **MATERICE**, najsvečaniji i najradosniji dan prije Božića. Taj dan posvećen je mamama, bakama, majkama, tetama... svom ženskom svijetu. I ti možeš čestitati i to ovako:

Faljen Isus gazdarice
čestitam vam Materice.
Ja sam došo priko mora
da mi date malo ora.
Napolju je strašno zima
molim jednu čašu vina.
Vidio sam i ovaca
da mi date malo novaca.
Prišo sam i priko kapije
molim jednu čašu rakije.
Snašla me je strašna muka
da mi date malo jabuka.

21. prosinca – Bunjevački Hrvati u Bačkoj posljednje nedjelje pred Božić slave **OCE**. Toga dana na poseban način se čestita svim očevima, svom muškom svijetu. Skromnije se slavi od Materica, ali je isto tako važan i lijep običaj.

24. prosinca – BADNJI DAN

25. prosinca – BOŽIĆ

26. prosinca – SVETI STJEPAN, KRUNOSLAV

27. prosinca – SVETI IVAN

28. prosinca – NEVINA DJEČICA, MLADEN, NEVENKA

29. prosinca – SVETA OBITELJ, TOMA

30. prosinca – TRPIMIR

31. prosinca – STARA GODINA

1. siječnja – NOVA GODINA

6. siječnja – BOGOJAVLJENJE – SVETA TRI KRALJA

Hrckovi detektivi

Nagrađeni

Točan odgovor iz prošlog broja bio je:
Advent ili Došašće

1. Petra Vojnić Tunić, I.h, – OŠ »Matko Vuković« Subotica
2. Sanja Benčik III.b, – OŠ »Vladimir Nazor« Đurđin
3. Rebeka Edeč, II.a, – OŠ »Bratstvo-jedinstvo« Bezdan
4. Anastazija Jaramazović, II.2, – OŠ »Miroslav Antić« Palić
5. Iva Molnar, II.h, – OŠ »Matko Vuković« Subotica
6. David Mičić, IV., – OŠ »Aleksa Šantić« Vajska
7. Vedrana Lukić, V.b, – OŠ »Ivan Goran Kovačić« Sonta
8. Ana Kovač, VI., – OŠ »Aleksa Šantić« Vajska
9. Anđela Kutuzov, I.h, – OŠ »Matko Vuković« Subotica
10. Renato Gorjanac, III.3, – OŠ »Moša Pijade« Bereg

Nagradno pitanje

Koji je naslov nove knjige
za djecu spisateljice Nedejke Šarčević?

KUPON

Odgovor:

Ime

Prezime

Adresa

Mjesto

Škola

Razred

IZLET U OSIJEK

Rano ujutro 23. studenoga ispred crkve sv. Roka u Subotici krenuo je autobus s najboljim recitatorima Vojvodine. Krenuli smo na izlet u Osijek i usput smo »kupili« prijatelje iz raznih mjesta u Vojvodini. Put do Osijeka je jako brzo

prošao jer je društvo bilo izvrsno i super smo se zabavljali. Posjetili smo Dječje kazalište »Bran-ka Mihaljevića« i tamo pogledali predstavu »Grga Čvarak«. Poslije toga otišli smo na svetu misu, a onda u šetnju Osijekom. Prošetali smo i pokraj rijeke Drave. Obišli smo Tvrdu i posjetili franjevce koji su nas lijepo dočekali i spremili nam ručak i kolač u obliku smajlija. Kad smo se dobro najeli išli smo se još malo prošetati, a usput smo se zabavili ispod velikog drveta ginka. Gađali smo se lišćem i bacali ga u vis. Svi smo se nasmijali i zabavili, ali došlo je i vrijeme za polazak. Prije odlaska svojim domovima posjetili smo i Portanovu, veliki tržni centar. Ovaj izlet je bio krasan. Vidjela sam puno lijepih stvari, a što je najvažnije, stekla sam i nekoliko novih prijatelja.

Katarina Pluković

Mladen Kopjar u Vojvodini

Hrvatski pisac Mladen Kopjar je od 26. do 28. studenoga obišao djecu koja pohađaju nastavu na hrvatskom jeziku, kao i djecu koja izučavaju predmet hrvatski jezik s elementima nacionalne kulture u Vojvodini. Tako se pisac u Subotici susreo s učenicima osnovnih škola

»Matko Vuković« i »Ivan Milutinović«, kao i s onima starijima, učenicima subotičke Gimnazije, kao i Politehničke škole.

Već sutradan Mladen Kopjar je posjetio mališane iz vrtića »Marija Petković – Sunčica i Biser«, te »Petra Pana« iz Tavankuta i »Bambija« iz Male Bosne, koji su uživali uz slikovnicu »Dinosaur Cvjetko«. Pisac Mladen Kopjar je zaista bio na proputovanju, jer je već istoga dana posjetio djecu iz Male Bosne u školi »Ivan Milutinović«, kao i Tavankut, gdje se susreo s djecom iz osnovnih škola »Vladimir Nazor« iz Đurđina, »Pionir« iz Žednika i »Matija Gubec« iz Tavankuta. U svom susretu s djecom pisac je pokušao objasniti neke zanimljive stvari poput toga, kako izjaviti ljubav? Kako izaći na kraj sa sumanutim profesorom koji te mrzi? Kako učiniti da znanje ne iscure iz glave poput poplave? Kako biti zadovoljan?

Novi dan je donio i novo putovanje, 28. studenoga pisac za djecu Mladen Kopjar gostovao je u Monoštoru, gdje su se okupila djeca iz Monoštora, Bezdana i Berega.

Susret s piscem ograničirala je Gradska knjižnica Subotica, uz potporu Hrvatske matice iseljenika, Grada Subotice, Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata i Hrvatskog nacionalnog vijeća.

Za sve one koji se nisu susreli s piscem ili koji žele pročitati neke od priča koje su proizašle iz pera Mladena Kopjara, neka u svojim knjižnicama potraže naslove: »Čokoladne godine«, »Poštanski Marko«, »Suze za pingvine«...

KUTIĆ ZA VRTIĆ

Dragi vrtićanci, Božić je pred nama, a puno toga još treba napraviti... Jeste li pomagali tati i mami ovoga adventa, redovito išli na misu, pa i na zornice? Još imate malo fore napraviti što niste stigli i ne zaboravite ulaštiti srce da bude topla postelja malom Isusu!

Zabavite se rješavajući pitanja o Božiću.

1. Na kojoj životinji su putovali Josip i Marija u Betlehem?

- a) konj
- b) magarac
- c) deva

2. Tko je naredio popis za Josipa i Mariju?

- a) car August
- b) car David
- c) car Herod

3. Tko je prvi vidio Isusa u jaslama?

- a) tri kralja
- b) pastiri
- c) kralj Herod

4. Kraljevi koji su pohodili Isusa u štalici zvali su se:

- a) Abraham, Izak i Pilat
- b) Herod, Šimun i Noa
- c) Baltazar, Melkior i Gašpar

5. Kako su se zvali Isusovi baka i djed?

- a) Joakim i Ana
- b) Jakov i Anamaria
- c) Julije i Magdalena

6. U kojem godišnjem dobu se rodio Isus?

- a) jesen
- b) proljeće
- c) zima

Pripređila: Marina Piuković

BOŽIĆNI UKRAS

OKIĆENI BOR: Pogledaj boriću ukrase moje.

Zar nisu krasni? Zar mi lijepo ne stoje?

NEOKIĆENI BOR: Krasni su, krasni.

Ja bih sve dao kada bih poput tebe sjao.

OKIĆENI BOR: Budeš li imao bar malo sreće,

Možda i tebe okite jedno Badnje veče.

PTICA /dolazi do okićenog bora/: Tako sam umorna, daleko sam bila.

Mogu li na tebi odmoriti krila?

OKIĆENI BOR: Jako sam osjetljiv i ukrasa pun, Potraži radije neki žbun.

PTICA /dolazi do neokićenog bora/:

Mogu li sjesti na jednu od tvojih grana?

NEOKIĆENI BOR: Možeš, možeš. Bit ćeš mi jedini ukras ovih božićnih dana.

PTICA: Varaš se, boriću, varaš se u svemu.

Tvoj ukras je veliko srce i dobrota u njemu.

(Jadranka Čunčić-Bandov)

Željкове želje

Koliko samo Željko ima želja! Ima ih cijele godine, ali u iščekivanju blagdana roje se kao mušice oko grožđa. Ukućani nastoje izbjegavati razgovor o darovima, jer će njihov jedinac poželjeti pred svima jednu te istu želju – da oni njemu požele ispunjenje bar triju želja!

– Sine, nije pogrešno nešto poželjeti, ali ne mogu se baš sve želje ispuniti – upozoravala je mama svoga nestrpljivog sina, koji je nešto ranije nego inače počeo pisati pismo sv. Nikoli. Toliko se trudio da je nekoliko pisama završilo u košu za smeće. Željкова se mama bojala njegova razočaranja kada bude vidio da nije dobio sve što je »naručio«. Istina, Željkov brbljavi prijatelj Mirko otkrio mu je još prošle godine »javnu tajnu« da sv. Nikoli pomažu mama i tata, ali ga to nije obeshrabilo u maštanju i zamišljanju darova koje bi mogao dobiti. Bio je pravi majstor u stvaranju novih ideja za darove.

– Za tvoje želje ne bi bila dovoljna ni zlatna ribica, jer ona ispunjava samo tri želje! – šalila se mama sa Željkom.

– Što će ti toliko toga? Ne stigneš se ni poigrati sa svim igračkama, pročitati sve knjige ili pojesti sve slatkiše koje dobiješ! – pitao je u čudu tata.

– Sve mi to treba. E, da! Sjetio sam se još nečega. Ove godine mi trebaju škare i papir u boji, trake... – u dahu je rekao Željko.

Roditelji su se začudili toj njegovoj neobičnoj želji, ali su mu je ipak ispunili. Do sada je dobivao različite igračke, slatkiše, pribor za pisanje, odjeću, mobitel, bicikl, rolere, ali i karte za bazen, klizalište, kino, kazalište. Kao jedinac mogao je dobiti ono o čemu druga djeca nisu mogla ni sanjati, pa otkud sada najedanput ta ideja o škarama i papiru? Čim je dobio to što je tražio, Željko se povukao u svoju sobu. Nekoliko dana je mudro šutio, boravio sve je dulje u sobi i, začudo, nije bio »svakom loncu poklopac«. Koliko je ta promjena u njegovu ponašanju roditeljima odgovarala, toliko ih je i zabrinula. Ima li njihov sin neki problem? Možda je »popustio« u školi? Ili se s nekim posvađao? Prije nekoliko dana igrao se u kući s Mirkom i od tada se skriva u svojoj sobi. Čak je na vrata svoje sobe zalijepio papir na kojem je velikim slovima napisao »Radovi u sobi! Ne ulazi!«.

U iščekivanju sv. Nikole, Željko je očistio čizmice, u njih stavio zatvorenu kuvertu i smjestio ih u prozor. Sad je samo trebao dočekati jutro kada će pogledati jesu li mu želje ispunjene. Bio je uvjeren da će sv. Nikola šapnuti mami i tati što piše u pismu. Nije ga trebalo ujutro buditi, jasno je čuo prvo crkveno zvono i skočio na noge. U prozoru se šarenilo od lijepo zapakiranih darova. Odmotao je tako tri kutije u kojima su se nalazili: pidžama, flomasteri i čokolada dugačka metar! Sjeo je na krevet, a iz oči su mu potekle suze. Vratio se u krevet i pokrio se jastukom po glavi.

Mama i tata su, pijući jutarnju kavu u dnevnoj sobi, čekali svoga Željka s darovima... No, vrijeme je prolazilo, a njega nije bilo ni za lijek. Tata je provirio u sobu i ugledao prazan krevet! Ispod jastuka je virilo izgužvano pismo. Nije pristojno čitati tuđa pisma, ali ovo je bilo namijenjeno sv. Nikoli, pa su ga roditelji skupa pročitali.

»Dragi sveti Nikola! Ne želim te uvrijediti, ali znaš da ja više nisam mali. Znam da ti u donošenju darova pomažu mama i tata. Sada već idem u treći razred i imam najboljeg prijatelja Mirka. On će na Božić slaviti svoj rođendan. Jako bi želio dobiti tortu, ali mu je tata i mama ne mogu napraviti jer nemaju novca. Tortu će dobiti od mene, a ja imam samo jednu želju: da dobijem zlatnu ribicu koja ispunjava tri želje. Njih ćemo podijeliti bratski: Mirko će ispraviti jedinicu iz matematike, njegov će tata dobiti posao i za Božić će padati snijeg pa ćemo se sanjkati do mile volje! Baš ti hvala što ćeš mi ispuniti samo jednu želju! Tvoj Željko.«

Od ovog su pisma Željkovim roditeljima suze krenule na oči. Nisu ni pomislili da mu treba zlatna ribica kako bi ispunila želje njegovu prijatelju. Na radnom stolu vidjeli su tortu od papira u kojoj su bili slatkiši, a svaki komadić torte bio je vezan vrpcom. Tata je bez riječi odjenuo kaput i žurno izašao iz kuće. A mama je svoga sina pronašla u njihovom krevetu u koji se neprimjetno zavukao. Poljubila ga je i pitala:

– Ne sviđaju ti se darovi?

Nije stigao ni odgovoriti na mamino pitanje kada je u sobu ušao tata a u ruci mu je bio akvarij sa zlatnom ribicom:

– Sine, ova ribica je baš jako željela doći k tebi. Čini se da ima neki dogovor s tobom.

Jeste li znali?

- ➔ Otvarač za konzerve je pronadjen 48 godina nakon što su uvedene konzerve.
- ➔ U prosjeku, čovjeku je potrebno sedam minuta da zaspi.
- ➔ Noj može težiti do 136 kg.

- ➔ Pčele imaju 5 očiju.
- ➔ Svake godine se otkrije približno 7000 novih vrsta kukaca.
- ➔ Na svijetu postoji preko 300 vrsta papiga.
- ➔ Fizički je nemoguće da svinja podigne glavu i pogleda u nebo.
- ➔ Jedna vrsta crva u Australiji raste i do 3,5 metara u dužinu.
- ➔ Riječ Kanada ima porijeklo u indijanskom jeziku i znači »Veliko selo« (Big Village).
- ➔ Najniža temperatura ikad izmjerena bila je -88 stupnjeva Celzija u Vostoku, Antarktika.

Pingvini s Madagaskara

Najelitniji tim na svijetu, kojeg čine Spika, Kompa, Rico i Pišta, dobro poznata četvorka iz animiranog Madagaskar

serijala, kreće u misiju za koju su se pripremali cijeloga života: na njihova krhka pingvinska leđa past će zadatak spašavanja svijeta! Kako bi u tome uspjeli morat će otići na vrući afrički otok, a njihovo (ne)snalaženje u svim (ne)mogućim situacijama uzrokovat će glavobolje tajnoj agenciji Sjeverni vjetar za koju rade, ali i mnogima koji su podcijenili njihov naivan izgled. Među njima će se naći i genijalni dr. Oktavijus Špric, znanstvenik iza čije se ljudske maske krije strašna hobotnica...

Spašavanje Djeda Mraza

Opasnost koja se nadvila nad Sjeverni pol ovoga bi Božića mogla dovesti u pitanje posjet Djeda Mraza djeci svijeta. Naime, zli vilenjak odlučio je ukrasti poznatom djedici stroj pomoću kojeg on putuje kroz vrijeme i u jednoj večeri uspijeva podijeliti darove svim mališanima na zemaljskoj kugli. Kako bi to spriječio, simpatični sob napustit će svoju štalicu i upregnuti sve svoje snage ne bi li spasio Božić i osigurao dostavu darova na vrijeme!

Medvjedić Paddington

Ovaj peruanski medvjedić svoje london-ske avanture započinje kada se nađe sam i izgubljen na stanici Paddington. No, sreća mu se osmijehne kada ga pronađe obitelj Brown.

Božićni irvasi

Priprava:

1. Otvorite topljeni sir u trokutu i odvojite ga od folije.
2. Slane perece zabodite u sir da vam budu rogovi irvasa. Neka budu malo nakrivljeni prema naprijed.
3. Stavite dva zrna crnog papra umjesto očiju.
4. Prerežite maslinu s paprikom na pola i postavite je za njušku irvasu.

Dobar tek!

Recept »Božićni irvas«
vam daruje Marko Vukov. On ima šest godina i predškolač je u vrtiću »Marija Petković Sunčica« u Subotici. Marko trenira plivanje i karate i do sada je osvojio žuti pojas. Ovim receptom želi svima sretne nastupajuće blagdane.

Vrijeme pripreme:
3 minuta

Potrebni sastojci:

topljeni sir
u trokutu

slani pereci

maslina s
paprikom

papar u zrnu

Priredila: Bernadica Ivanković

Vojvodinu

Već četvrti mjesec provjeravamo znanje, a ponekad i učimo o važnim detaljima naše Vojvodine. Uvijek se dobro pomučim što napisati u ovom kvizu, jer mogućnosti su brojne, a mjesta malo. Vjerujem da uživate u ovom kvizu isto koliko i ja dok ga pravim. Stoga, ne gubite vrijeme već provjerite svoje znanje.

1. Vojvodina se sastoji iz triju zemljopisnih regija koje presijecaju dvije veće rijeke. Koje su to?

- a) Dunav i Tisa
- b) Begej i Tamiš
- c) Bosut i Dunav
- d) Tisa i Sava

Vojvodina se sastoji iz triju većih zemljopisnih regija: Banata, Srijema i Bačke. Prostire se na 21.500 km². Izrazito je ravničarski kraj nastao poslije otjecanja Panonskog mora (zahvaća jugoistočni dio prostrane Panonske nizine), ali njen pejzaž nije monoton.

2. Kako se zove poznati glazbeni festival za mlade koji se održava na Petrovaradinskoj tvrđavi?

- a) Dužijanica
- b) Exit
- c) Festival pića
- d) Zmajeve dječje igre

Ovaj poznati ljetni glazbeni festival je prvi puta održan 2000. godine na Petrovaradinskoj tvrđavi i veoma brzo je postao priznati glazbeni festival u regiji i široj Europi, koji posjećuje veliki broj mladih iz cijelog svijeta. Festival je pokrenula skupina studenata Sveučilišta u Novom Sadu, kao pokušaj da mladima Srbije, a prije svega Novoga Sada, pruže kulturni sadržaj i zabavu, tj. neku vrstu izlaza iz inače loše situacije koja je tada vladala u zemlji.

3. U kom mjestu Vojvodine je osnovano prvo kazalište lutaka u Srbiji?

- a) Palić
- b) Sombor
- c) Vršac
- d) Novi Sad

Pozorište mladih je prvo kazalište lutaka u Srbiji i Vojvodini. Pozorište mladih osnovano je 1931. godine kao Lutkarsko kazalište, pri Sokolskom društvu u glavnom gradu Vojvodine. Za više od osam desetljeća postojanja na scenu je postavljeno više od 300 naslova, odigrano više od 20.000 predstava, a vidjelo ih je blizu 3 milijuna gledatelja. Za svoj rad nagrađeni su brojnim priznanjima.

4. Kako se zove mjesto koje je razoreno i na čijem se mjestu sada nalazi selo Monoštor?

- a) Majur
- b) Vršac
- c) Plavna
- d) Bodrog

Monoštor je drevno podunavsko selo, čiji se naziv prvi put spominje u spisima iz davne 1250. godine. Ovaj »otočić«, okružen riječnim tokovima Dunava i kanala, ritskim šumama Specijalnog rezervata prirode »Gornje Podunavlje« i plodnim oranicama, do danas ponosno čuva svoju bogatu tradiciju.

U osam smjerova pronadi i precrtaj sljedeće pojmove: ČEŠALJ, MAČIĆI, KLJUČ, ČAVAO, NAOČALE, KOLAČ, KORNJAČA, PIDŽAMA, ČIST, KOTAČ, IGRAČKA, PAS, SNIJEG, VEČERA, DJED, BIĆE.
Preostala slova dat će konačno rješenje.
Rješenje upiši u kvadratiće ispod osmosmjerkke.

P	V	I	A	Č	A	Nj	R	O	K
I	Č	R	G	A	R	E	Č	E	V
DŽ	I	I	J	R	D	E	S	E	M
A	I	E	S	E	A	N	Č	E	D
M	A	Ć	J	T	I	Č	L	I	Č
A	K	D	I	J	Lj	A	K	A	B
Č	O	R	E	Č	Č	A	L	A	S
U	T	G	I	O	A	O	Š	A	V
Lj	A	A	A	Nj	K	M	P	E	A
K	Č	N		O	A	V	A	Č	Č

Riješite križaljku prema ponuđenim slikama i u označenim poljima dobit ćete konačno rješenje.

2.

7.

6.

4.

8.

5.

3.

Riješi »Sudoku« zagonetku:

Pravila: U svakom manjem kvadratu moraju biti brojevi od 1 do 9 bez ponavljanja (matematika nema veze s igrom - nema nikakvih zbrajanja, oduzimanja, množenja...). Također, u svakom vodoravnom i okomitom redu moraju biti brojevi od 1 do 9, bez ponavljanja.

3								4
		2		6		1		
	1		9		8		2	
		5				6		
	2						1	
		9				8		
	8		3		4		6	
		4		1		9		
5								7

8		2	5			6	3	
	6			8				
	4		2		1			7
	9				2			
		7		4		5		
			9				4	
2			4		9		7	
				2			1	
	3	1			7	4		8

Stigao nam Božić

Tekst: Slađana
Crtao: Petar Tikvicki

